

Skjult gevinst ved opdræt af krydsningsstude

Mens den daglige tilvækst mellem stude af malkerace og krydsningsstude baseret på kød- og malkerace ikke ændres, er der stor forskel på de to typer dyr i slagtevægt, formklasse og udskæringer ifølge et svensk studie.

Af Henrik Lomholt Rasmussen og chefkonsulent Mogens Vestergaard, SEGES

Man skal være tålmodig, når det gælder om at se resultater af at opdrætte krydsningsstude baseret på kød- og malkerace frem for stude af malkerace. Mens dyrene vokser, er der nemlig ingen forskel i bruttotilvæksten mellem krydsningsstude og stude af malkerace. Først efter slagtning viser krydsningsdyrene deres overlegenhed i form af højere slagtevægt. Krydsningstudene har altså en markant højere nettotilvækst.

Det kom forskere fra Sveriges Landbrugsuniversitet (SLU) frem til i et studie, hvor de sammenlignede renracede VikingRed- og Holstein-stude med stude, der var krydsninger med Charolais og VikingRed eller Holstein.

Baggrunden for studiet var en viden om, at effekten af at bruge kødracesæd på malkekøer bliver størst ved intensivt opdræt af krydsningsafkommet, fordi kødracernes tilvækstpotentiale udnyttes bedst med intensiv fodring.

”Nu ville vi se, om krydsning med kødrace også kunne gøre en forskel i opdræt af stude, der græsser på naturarealer,” fortæller Anna Hessle fra SLU.

I alt deltog 64 stude i forsøget, hvor 16 malkeracekalve og 16 krydsningskalve fodredes med middelhøj intensitet, mens den anden halvdel af dyrene blev fodret med lav intensitet.

Slagtning efter 21 og 28 måneder

Den middelhøje intensitet indebar forårsfødte kalve, som fik en lang første staldperiode med tidligt høstet ensilage suppleret med korn, ærter og rapsskrå (ExPro®). Derpå fulgte afgræsning af naturareal, slutfodring med tidligt høstet ensilage og slagtning efter 21 måneder.

Den lave intensitet omhandlede kalve født i efteråret, som fik en kortere første staldperiode fulgt af første års afgræsning på naturareal og derpå en anden staldperiode med sent høstet ensilage. Siden fulgte den anden sommer med afgræsning på naturareal, slutfodring med tidligt høstet ensilage og slagtning efter 28 måneder.

”I løbet af opdrætningsperioden undrede det os, at vi ikke kunne se nogen forskel i bruttotilvækst mellem kødracekrydsningerne og de rene malkeracer. Først efter slagtningen fik vi bekræftet krydsningsdyrenes overlegenhed i form af højere slagtevægt,” siger Anna Hessle.

Slagtevægten for krydsningsstudene på middelhøj fodring, der blev slagtet efter 21 måneder, var 32 kg højere end de jævnaldrende malkeracer, mens forskellen var 50 kg for de 28 måneder gamle dyr.

”Man skal altså ikke lade sig snyde ved kun at se på de levende dyrs vægt, for det er jo sammensætningen i tilvæksten, som spiller en rolle. Den del udgør slagtevægten, som man får penge for,” konkluderer Anna Hessle.

Større andel af muskler

Hun forklarer forskellene i slagtevægt med, hvordan dyr af hhv. malke- og kødrace ansætter muskler og fedt. Det medfører en større andel af muskler ved krydsning med kødrace.

”Vores resultater viser, at forskellen i EUROP-formklasse mellem krydsningsdyrene og de rene malkeracer var størst hos dyrene, der blev slagtet efter 28 måneder. Desuden afspejles krydsningsdyrenes højere formklasse i en større andel af værdifulde udskæringer og en mindre andel ben end hos de rene malkeracer,” konstaterer Anna Hessle.

Endvidere ansætter malkeracerne mere fedt, hvilket hos studene i forsøget ses som en tendens til en højere grad af visuelt bedømt marmorering – intramuskulært fedt – i filéten.

Anna Hessle finder det også interessant, at EUROP-fedme bedømt på slagteriet hos stude, der blev slagtet efter 21 måneder, var højere end hos de syv måneder ældre dyr.

”Resultat skyldes formentlig, at de yngre dyr gennemsnitligt fik 163 dage i stalden frem mod slagtning mod 100 dage til studene på 28 måneder kombineret med en højere tilvækst i staldperioderne end i græsningsperioderne. Selv om

fedtsætningen i oksekød generelt øges med vægten, fik vi i forsøget federe slagtekroppe fra dyr, som trods en lavere slagtevægt og slagtealder havde haft en højere tilvækst under slutfodringen,” påpeger Anna Hesse